

РЕШЕНИЕ

№ 4128

гр. София, 20.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 3 състав,
в публично заседание на 27.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ива Кечева

при участието на секретаря Мариана Велева и при участието на прокурора Мария Малинова, като разгледа дело номер **6192** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 2в, ал. 1, т. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините (ЗОДОВ).

С искова молба вх. № 18903/01.06.2021 г. по описа на АССГ, подадена от “Ню Проджектс Консулт” ЕООД, допълнена и поправена с искова молба от 23.11.2021 г., срещу Министерство на финансите, Министерство на земеделието, храните и горите и Държавен фонд “Земеделие”, на основание чл. 2в, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/, са предявени при условията на кумулативно съединяване искове за солидарно заплащане на обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 265 464,53 лв., в т.ч. лихви за забава, причинени в резултат на достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС.

Ищецът посочва, че твърдяното достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС се изразява в действие/ бездействие на Министерство на финансите (МФ) и Министерство на земеделието, храните и горите (МЗХГ), довели до неправилно транспонирана директива и поддържане в сила на национална правна норма - чл. 19 от Наредба за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения-Схема „Училищен плод“ и Схема „Училищно мляко“ /Наредбата/, която не е „преведена“ в съответствие с чл. 5, пар.1, буква „а“ и пар.3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39 на Комисията от 3 ноември 2016 година, вследствие на което не е изплатена финансова помощ по

заявка за плащане № 05/22/160518/89489 от 08.03.2019г. по схема „Училищен плод“ и схема „Училишно мляко“ в императивния срок от 3 месеца. На следващо място се твърди, че МФ и МЗХГ са приели чл. 19 от Наредба за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения-Схема „Училищен плод“ и Схема „Училишно мляко“, която противоречи на посочената норма от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39. Държавен фонд „Земеделие“ е нарушил чл. 5, пар.1, буква „а“ и пар.3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39 на Комисията от 3 ноември 2016 година, като не е заплатил заявената финансова помощ в императивния срок от 3 месеца – до 08.06.2019 г.

Предявените искиви претенции са изчислени, както следва:

- Претърпени имуществени вреди в размер на 131 168,94 лв., изразяващи се в неизплатена финансова помощ за доставка на продукти по схема „Училищен плод“ по заявка за плащане № 05/22/160518/89489 от 08.03.2019г., ведно със законната лихва за времето от 08.06.2019 г. до 01.06.2021 г. в размер на 26 415,97 лв.;

- Претърпени имуществени вреди в размер на 58 651,63 лв., изразяващи се в неизплатена финансова помощ за ДДС на доставени продукти по схема „Училищен плод“ по заявка за плащане № 05/22/160518/89489 от 08.03.2019г., ведно със законната лихва за времето от 08.06.2019 г. до 01.06.2021 г. в размер на 11 811,79 лв.;

- Претърпени имуществени вреди в размер на 31 144,12 лв., изразяващи се в неизплатена финансова помощ за извършени разходи за разпределяне на продуктите по схема „Училищен плод“ и схема „Училишно мляко“ по заявка за плащане № 05/22/160518/89489 от 08.03.2019г., ведно със законната лихва за времето от 08.06.2019 г. до 01.06.2021 г. в размер на 6 272,08 лв.

Посочено е, че периодът за който се претендира обезщетение за имуществени вреди по всеки един от гореописаните искиве е от 08.06.2019 г. до 01.06.2021 г. Твърди се, че е налице реална и сигурна вреда за „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД, като за посочения период дружеството е било лишено от възможността да ползва собствените си средства, които е заявило за възстановяване с подадената заявка за плащане № 05/22/160518/89489 от 08.03.2019 г. Същевременно е посочено, че в периода от 08.06.2019 г. до 01.06.2021 г. ищецът е понесъл вреди под формата на пропуснати ползи, чийто минимален и неподлежащ на доказване размер е този, равен на размера на законната лихва за периода на задържане на сумата, което произтича от нормата на чл. 86, ал. 1 ЗЗД. Нарушението е основано на действие и бездействие на Министерство на финансите, Министерство на земеделието, храните и горите и Държавен фонд „Земеделие“, поради което дружеството счита, че е налице съпричиняване на вредата.

В хода на устните състезания по делото, ищецът, представляван от управителя Р., моли съда да уважи изцяло предявените искиве и да присъди в полза на дружеството направените по делото разноски.

Ответникът - Министерство на земеделието /МЗ/, с писмен отговор, постъпил в срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК, излага подробни съображения за недопустимост на исковите претенции, алтернативно излага доводи за неоснователност и недоказаност на същите. В съдебно заседание, ответникът, представляван от юрисконсулт Ф., моли съда да отхвърли предявената искова претенция като неоснователна и недоказана по съображенията, изложени в отговора по исковата молба. Счита, че министърът на земеделието не е процесуално легитимиран ответник, тъй като в неговата компетентност не влиза изплащане на помощи, респективно от негова страна не е

извършено нарушение на правото на ЕС. Подробни аргументи излага в представени по делото писмени бележки.

Ответникът - Държавен фонд „Земеделие“, представляван от адвокат П., моли съда да отхвърли исковите претенции, като неоснователни и недоказани по аргументи, изложени в отговора на исковата молба, постъпил в срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК. Сочи, че не е налице незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице при или по повод изпълнението на административна дейност, което по своята същност да е съществено нарушение на правото на ЕС. Релевират се доводи, че не е налице нарушение на чл. 5, параграф 3 от Регламент за изпълнение на ЕС 2017/39 на Комисията от 03.11.2016 г. относно правилата за прилагане на Регламент на ЕС № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на помощта на Съюза за доставка на плодове и зеленчуци, банани и мляко в учебните заведения /Регламента/. Подробни аргументи излага в представени по делото писмени бележки. Претендира присъждане на сторените по делото разноски.

Ответникът - Министерство на финансите, представляван от юрисконсулт Б., изразява становище за недопустимост на исковите претенции, подробно мотивирано в писмения отговор на исковата молба. Алтернативно излага доводи за неоснователност и недоказаност на същите. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковата молба и моли съда да отхвърли същата.

Административен съд София град, I отделение, 3-ти състав, като взе предвид изложените от страните доводи и извърши съвкупна преценка на доказателствата, намира за установено следното от фактическа страна:

Между страните по делото не се спори, че „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД, в качеството си на бенефициент по Схема „Училищен плод“ и Схема „Училищно мляко“ е подало Заявка за плащане № 05/22/160518/89489/08.03.2019 г. по Схема „Училищен плод“ за сумата от 530 252.24 лв. за доставени продукти без ДДС, за сумата от 106 050.448 лв. за ДДС и за сумата от 31 477.25 лв. за възстановяване на разходи по чл. 17, ал. 8 от Наредбата, както и Заявка за плащане № 02/22/160518/89489/08.03.2019 г. по Схема „Училищно мляко“ за сумата в размер на 19 859.68 лв. за доставени продукти без ДДС, за сумата в размер на 3 971.49 лв. за ДДС и за сумата в размер на 640.08 лв. за възстановяване на разходи по чл. 17, ал. 8 от Наредбата за отчетен период 01.02.2019 г. до 28.02.2019 г.

На 28.06.2019 г. са възстановени разходи в размер на 446 402.99 лв., от които 399 004.17 лв. за доставени продукти по Заявка за плащане № 05/22/160518/89489/08.03.2019 г. и ДДС в размер на 47 398.82 лв. по Схема „Училищен плод“, сума в размер на 19 938.81 лв. за доставени продукти по Схема „Училищно мляко“. На 01.07.2019 г. са възстановени разходи за ДДС в размер на 3 987.76 лв. по Заявка № 05/22/160518/89489/08.03.2019 г. по Схема „Училищно мляко“. С Уведомително писмо за одобрение на заявки за плащане № 02/22/160518/89849 от 07.01.2019 г., № 03/22/160518/89849 от 08.01.2019 г., № 04/22/160518/89849 от 06.02.2019 г.; № 05/22/160518/89849 от 08.03.2019 г., № 06/22/160518/89849 от 03.04.2019 г. и № 07/22/160518/89849 от 10.05.2019 г., дружеството е уведомено, че заявките са одобрени при спазване на определени условия. По отношение на Заявка за плащане с № 05/22/160518/89849 от 08.03.2019 г., дружеството е уведомено, че на

28.06.2019 г. по банков път му е изплатена сума в размер на 399 004.17 лв. и ДДС в размер на 47 398.82 лв., изплатено на 01.07.2019 г. по Схема „Училищен плод“ за отчетен период 01.02.2019 г. – 28.02.2019 г., представляваща финансова помощ. Посочено е, че отказаната по тази заявка финансова помощ е в размер на 151 674.88 лв. без ДДС. Отказана е сумата в размер на 80.39 лв., поради неспазване на чл. 9, ал. 1 от Наредбата - не е спазено изискването 1/3 от доставките да са на продукти, произведени от земеделски стопани, регистрирани по Наредба № 3 от 1999 г. за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани.

За Обединено детско заведение № 10 „Приказка“ с код 400247, Целодневна детска градина 16 „А. С. П.“ с код 400252, Целодневна детска градина № 32 „Моряче“ с код 400259, Целодневна детска градина № 45 „П.“ с код 400267, Целодневна детска градина № 6 „Златно сърце“ с код 403545 и Обединено детско заведение № 3 „Делфинче“ с код 403540 не е спазено изискването на чл. 19, ал. 3, т. 3 от наредбата - не са спазени датите на доставки по валидиран график. В тази връзка е посочено, че е изпратено уведомително писмо за представяне на допълнителна информация с вх. № 01-2600/3329 от 12.06.2019 г. В отговор на същото с писмо вх. № 01-2600/3329#4/24.06.2019 г. е посочено за промяна на съвместен график с „Натурални храни“ ООД и извършване на доставките в различни дати от първоначалния валидиран график. След извършена административна проверка е установено, че промененият нов съвместен график е входиран извън указания нормативен срок с писмо вх. № 02-221-2600/20.02.2021 г. В тази връзка административният орган е приел, че това е в разрез с изискванията на чл. 15, ал. 7 от наредбата, а именно: „в срок до 15 октомври заявителите могат да извършат промяна на предоставения график, като искането се предоставя в съответната областна дирекция на ДФЗ“. В писмото е посочен като мотив, че промяна на предоставения график се извършва и при промяна на учебните дни от компетентните органи, поради което се отказва финансова помощ в размер на 558.55 лв. и ДДС в размер на 111.71 лв. За сумата в размер на 6.24 лв. е посочено, че е отказана в резултат на извършено закръгляне в И. при изчислението на финансовата помощ.

Административният орган е изложил като мотив и получено в ДФЗ запорно съобщение за налагане на обезпечителна мярка с вх. № 02-2500/712 от 14.06.2019 г. за обезпечителен запор от ЧСИ Г. при оторизиране на Заявка за плащане № 05/22/160518/89489/08.03.2019 г. на „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД, сумата в размер на 32 402.01 лв. не е платена на бенефициера, а е задържана от ДФЗ в изпълнение на наложената обезпечителна мярка. Посочено е, че сумата е задържана от дължимото ДДС по Заявка за плащане № 05/22/160518/89489/08.03.2019 г.

По повод постъпило второ по ред Запорно съобщение за налагане на обезпечителната мярка – запор на всички вземания на длъжника „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД до размера на сумата от 2 824.62 лв. по изпълнително дело № 20198460400486 от ЧСИ М., както и за наложен още един обезпечителен запор до размера на сумата от 20 000.00 лв. по Изпълнително дело № 20198460400482 за ДФЗ е възникнало задължение да задели сумата по двете запорни съобщения в общ размер на 22 824.62 лв., която да държи докато не постъпи разпореждане от ЧСИ М. за плащане или възстановяване на същата.

С писмото е уточнено, че във връзка с постъпило нареждане за превод на сумата от 2 824.62 лв. по заповорено парично вземане в изпълнение на обезпечителна заповед, постъпило под вх. № 02-2500/905 от 31.12.2020 г. на ЧСИ М., сумата, която е

изплатена по съответните банкови сметки на „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД, е в размер на 9 577.39 лв. Уточнено е още, че сумата в размер на 20 000.00 лв. не е изплатена на „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД по посочена от него банкова сметка в „УниКредит Булбанк“ АД, а е задържана в изпълнение на наложената обезпечителна мярка, като с нея е намален размерът на дължимото ДДС по Заявка за плащане № 05/22/160518/89489/08.03.2019 г. Пояснено е, че за част от включените в Акт за одобрение № 01-2600/5426 от 16.10.2018 г. учебни заведения е установено, че доставките не са извършени от одобрения заявител „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД. За тези доставки, „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД е сключило договори за услуги с предмет: „Извършване на доставки по схема „Училищен плод“ /закупуване и подготовка на плодове и зеленчуци, организация на логистика, съхранение, транспорт, обработка на документи и заявка за плащане за отчитане пред ДФЗ/ с три други дружества – „М-Ви фрукт“ ЕООД, „Дойчев - МТВ“ ЕООД и „Шогун“ ЕООД. Освен това, административният орган се е позовал и на постъпило в ДФЗ съобщение по ЗЗД от „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД с вх. № 02-2600/2478 от 22.04.2019 г. за изплащане на дължимите средства към „Жоро-Пласт“ ЕООД по Схема „Училищен плод“ и Схема „Училищно мляко“, съгласно сключен договор за цесия.

С писмо изх. № 01-2600/2703 от 08.05.2019 г. е изискано от дружеството да представи допълнителна информация и разяснения по отношение на установените несъответствия по представеното съобщение по ЗЗД, като към датата на издаване на уведомителното писмо тази информация не е предоставена в ДФЗ. С писмото е посочено, че ДФЗ не е изплатило до този момент суми по сключения договор за цесия между „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД и „Жоро-Пласт“ ЕООД поради постъпилия частичен отказ за плащане от страна на одобрения от заявител, кореспондиращ с вида и размера на цедираното вземане. Уточнено е, че с писмо вх. № 01-2600/2741 от 23.05.2019 г. по описа на ДФЗ от „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД, същото се отказва от плащане на заявените учебни заведения, за които доставките са извършени по сключени договори с „М-Ви Фрукт“ ЕООД, „Дойчев-МТВ“ ЕООД и „Шогун“ ЕООД. Пояснено е, че за същите учебни заведения на по-ранен етап в ДФЗ е постъпило съобщение по чл. 99 и следващите от ЗЗД от „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД с вх. № 02-2600/2478 от 22.04.2019 г. за изплащане на дължимите средства към „Жоро-Пласт“ ЕООД по Схема „Училищен плод“ и Схема „Училищно мляко“, съгласно сключен договор за цесия. Отказаната сума е в размер на 131 029.70 лв.

Относно заявената сума за възстановяване на разходи по чл. 4, ал. 6 от Наредбата в размер на 20 081.95 лв. е посочено, че същите не отговарят на правилата на финансирането в приложимите Регламент /ЕС/ 1308/2013 и Регламент /ЕС/ 40/2017 и за тях не е предвидено възстановяване в Националната стратегия за прилагането на схема за предлагане на плодове, зеленчуци, мляко и млечни продукти в детските градини и училищата в Република България от учебната 2017/2018 година до 2022/2023 година, съгласно чл. 23, параграф 8 от Регламент /ЕС/ № 1308/2013, предвид което тези разходи са определени като недопустими.

Въз основа на данните по делото и след служебна справка в съдебно-деловодната система на АССГ се установи, че Уведомително писмо изх. № 01-2600/3562/24.06.2021 г. на изпълнителния директор на ДФЗ е предмет на оспорване по адм. дело № 8242/2021 г. по описа на АССГ, което е висящо към датата на устните състезания по настоящото дело.

По делото са приети, като неоспорени от страните, основна и допълнителна

съдебно-счетоводна експертиза, които съдържат подробен, обективен и компетентен отговор на поставените задачи.

Експертизата е констатирала, че изплатените суми от ДФЗ по Заявка за плащане № 05/22/160518/89489/08.03.2019 г. по Схема „Училищен плод“ и Заявка № 05/22/160518/89489/08.03.2019 г. по Схема „Училищно мляко“ възлизат на обща стойност 479 906.95 лв.

От „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД е изпратено писмо до изпълнителния директор на ДФЗ, с отказ от плащане за заявени по списък учебни заведения /л.365-368,т.І/. Експертизата е констатирала, че това писмо от „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД е взето предвид от административния орган и в тази връзка на дружеството е отказана сумата в размер на 131 029.70 лв. Съгласно ССЧЕ стойността на ДДС, изчислен за отказаната сума в размер на 131 029.70 лв. възлиза на 26 205.94 лв. Или общият размер на отказаната сума от „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД възлиза на 157 235.64 лв.

Експертизата е констатирала, че заявената сума за възстановяване от „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД по чл. 4, ал. 6, съгласно Справка-Приложение № 3 /стр.80-86/ за извършените разходи за разпределение на продукти по Схема „Училищен плод“ за м. Февруари 2019 г. е на стойност 30 480.10 лв. Сумата, чието плащане дружеството отказва с писмо вх. № 01-2600/2741 от 23.05.2019 г., определена за посочените учебни заведения, възлиза на стойност б 654.13 лв.

Допълнителната експертиза е констатирала, че по Схема „Училищен плод“ неплатените суми са в следните размери – 131 248.07 лв. и ДДС в размер на 58 651.63 лв. По Схема „Училищно мляко“ – сума в размер на -79.13 лв. и ДДС в размер на -15.82 лв.

Вещото лице е установило, че от „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД не е подавана нова заявка за плащане по Схема „Училищен плод“ след писмо, подадено от дружеството до изпълнителния директор на ДФЗ с вх. № 01-2600/2741# от 23.05.2019 г.

След проверка в И. /Интегрирана система за администриране и контрол експертизата е установила следното:

По Заявка № 05/22/160518/89489/08.03.2019 г. по Схема „Училищен плод“: сума по работен лист в И. на база представени документи – 530 679.05 лв. и ДДС в размер на 106 135.47 лв. Платени суми – сума без ДДС в размер на 399 004.17 лв, платена на 28.06.2019 г. и ДДС в размер на 47 398.82 лв., платена на 28.06.2019 г. Неплатени суми – сума без ДДС 131 674.88 лв. и ДДС в размер на 58 736.65 лв.

По Заявка № 05/22/160518/89489/08.03.2019 г. по Схема „Училищен мляко“: сума по работен лист в И. на база представени документи – сума без ДДС в размер на 19 938.81 лв., ДДС в размер на 3 987.76 лв., максимална стойност на субсидията – 19 939.43 лв., разходи по чл. 17, ал. 8 от наредбата – 640.08 лв. и максимална стойност на разходите за възстановяване по чл. 17, ал. 8 от наредбата – 1 562.61 лв. Платени суми – сума без ДДС в размер на 19 938.81 лв., платена на 28.06.2019 г. и ДДС в размер на 3 987.76 лв., платена на 01.07.2019 г. Неплатени суми – сума без ДДС – 0.00 лв. и ДДС – 0.00 лв.

Вещото лице е констатирало, че заявената финансова помощ по подадената заявка за плащане № 05/22/160518/89489/08.03.2019 г. по Схема „Училищен плод“ за посочените учебни заведения в писмо от „Ню Проджектс Консулт“

ЕООД до изпълнителния директор на ДФЗ с вх. № 01-2600/2741# от 23.05.2019 г. възлиза на обща стойност 131 290.18 лв. Констатирано е, че данните съответстват на общата стойност на доставките за посочените учебни заведения, съгласно издадените фактури /без ДДС/, посочени в колона 11 от част II Б на подадената заявка за плащане. В уведомително писмо за одобрение на заявки за плащане с изх. № 01-2600/3562/24.06.2021 г., е установено, че отказаната сума за посочените учебни заведения /стр.15-18/ от писмото е в размер на 131 029.70 лв. Съгласно допълнителната ССЧЕ, сборът от сумите за всички учебни заведения е 130 907.33 лв., и същият се различава от отказаната сума.

От ответника Министерство на земеделието са представени доклади и предложени на МС проекти за изменения и допълнения на Наредба за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения-Схема „Училищен плод“ и Схема „Училищно мляко“.

Въз основа на така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав направи следните правни изводи:

Исковете с правно основание чл. 2в, ал. 1, т. 1 вр. чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ са процесуално допустими – предявени са от надлежна страна, която твърди настъпване на имуществени вреди от достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС, срещу процесуално легитимирани ответници по смисъла на посочената разпоредба - Министерство на финансите, Министерство на земеделието и Държавен фонд “Земеделие”.

Съгласно чл.1, ал.1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Разпоредбата на чл. 2в, ал. 1 ЗОДОВ регламентира, че когато вредите са причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, исковете се разглеждат от съдилищата по реда на [Административнопроцесуалния кодекс](#) – за вреди по [чл. 1, ал. 1](#), както и за вреди от правораздавателната дейност на административните съдилища и Върховния административен съд.

Предпоставките за ангажиране на отговорността на държавата за обезщетяване на вреди, настъпили от достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС при осъществяване на административна дейност се извличат от практика на СЕС /Решение от 19.11.1991 г. по съединени дела С-6/90 и С-9/90, Решение от 05.03.1996 г. по съед. дела С-46/93 и С-48/93, Решение от 30.09.2003 г. по дело С-224/01/, която съгласно чл. 19 ДЕС е задължителна за националните съдилища. Според нея отговорността на държавите членки по чл. 4, §3 ДЕС може да бъде ангажирана независимо от това кой е органът, чието действие или бездействие е причинило вредите на частноправния субект, като такъв орган би могъл да бъде както административен така и съдът, натоварен от държавата с правораздавателни функции, когато при осъществяване на правосъдната си дейност е нарушил правото на ЕС и от това са настъпили вреди.

С аргумент от чл.154, ал.1 от ГПК, вр. чл.144 от АПК в тежест на ищеца е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав

на предявените от него искове, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявения иск обуславя неговата неоснователност.

Правото на обезщетение възниква за вредите, които са пряка и непосредствена последица от увреждането – чл. 4 от ЗОДОВ. Преки са вредите, които се намират в причинна връзка с противоправното поведение, а непосредствени – следващите по време и място неправомерния резултат.

Ищецът обосновава претенцията си с твърдение, че същественото нарушение на ответниците се състои в неприлагане на общностната норма - чл. 5, пар. 1, буква „а" и § 3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39, с приоритет пред националната норма, която ѝ противоречи. Министерство на финансите и Министерство на земеделието са поддържали в сила на национална правна норма - чл. 19 от Наредба за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения-Схема „Училищен плод" и Схема „Училищно мляко", която не съответства на чл. 5, пар.1, буква „а" и пар.3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39 на Комисията от 3 ноември 2016 година, вследствие на което не е изплатена финансова помощ по заявка за плащане № 05/22/160518/89489 от 08.03.2019г. по схема „Училищен плод" и схема „Училищно мляко" в императивния срок от 3 месеца. На следващо място се твърди, че МФ и МЗ са приели чл. 19 от Наредба за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения-Схема „Училищен плод" и Схема „Училищно мляко", която противоречи на посочената норма от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39. Държавен фонд „Земеделие" е нарушил чл. 5, пар.1, буква „а" и пар.3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39 на Комисията от 3 ноември 2016 година, като не е заплатил заявената финансова помощ в императивния срок от 3 месеца – до 08.06.2019 г.

Съгласно чл.288, ал.2 от ДФЕС регламентът е акт с общо приложение, задължителен е в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

С чл.5 - "Изплащане на помощта", §1, б."а" от Регламента е предвидено следното: Помощ, отнасяща се за доставка и разпределяне на продукти, се плаща *само*: а) при представяне на разписка за действително доставените и/или разпределени количества, а в §3 е посочено, че помощта се изплаща от компетентния орган в срок от три месеца от датата на подаване на заявлението за помощ, освен ако не са предприети административни разследвания. Нормативните актове се прилагат според точния им смисъл, а ако са неясни, се тълкуват в смисъла, който най-много отговаря на други разпоредби, на целта на тълкувания акт и на основните начала на правото на Република България /чл.46 от ЗНА/. В случая изрично не е записано, че е допустимо изцяло или отказ само за една част за плащане на помощта, но от начина на изписване на текста на посочените разпоредби следва, че помощта се изплаща „само“ при определени условия. Следователно, ако условията не са налице помощта не се изплаща. Или ако условията са налице само за една част от претенцията следва да се изплати помощта само за тази част, тъй

като условията за другата част от искането не са налице. Изискването за изплащане на помощта в срок от три месеца е също под условие, а именно – „ако не са предприети административни разследвания“.

С ПМС № 251 от 27.09.2016г. е приета Наредба за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения – Схема "Училищен плод" и Схема "Училищно мляко". Наредбата е издадена на основание чл. 47а, ал. 4 и чл. 55г, ал.3 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз. Изпълнението на Наредбата е възложено на министъра на земеделието, храните и горите и на изпълнителния директор на Държавен фонд "Земеделие" /§5 от ПЗР на Наредбата/.

Заявката за плащане, по която ищецът твърди, че не е получил своевременно финансова помощ, е от 08.03.2019г. Към посочената дата разпоредбата на чл.19 от Наредбата е действала в редакцията изм., ДВ, бр. 18 от 2019 г. С чл. 19, ал. 3 от Наредбата /в посочената редакция/ са регламентирани основанията, на които Държавен фонд "Земеделие" отказва изплащането на част или на цялата финансова помощ по заявката за плащане: 1. изпълнителят по Схема "Училищен плод" или по Схема "Училищно мляко" не отстрани констатирана нередовност на документи, непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти и/или не представи исканите обяснения и/или документи по реда и в срока по чл. 18, ал. 6; 2. е установено, че не са спазени изисквания на чл. 9, 10, 11 или 11а; 3. констатира неизпълнение от изпълнителя на поети с декларацията по чл. 14, ал. 2 или 3 задължения и/или на графици за доставка по чл. 15, ал. 7, включително по отношение на броя на доставките от съответния изпълнител; 4. ползвателят на помощта е представил декларация и/или документ с невярно съдържание, неистински и/или подправен документ, включително декларация и/или документ, представени при или по повод на кандидатстването му за одобрение за изпълнител по схемите; 5. одобреният изпълнител или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверки по ал. 1; 6. са установени нарушения при извършване на доставките. Не се установява противоречие между посочената разпоредба от Наредбата и чл.5, § 1, б."а" от Регламента. Както изрично е предвидено в Регламента, ДФЗ може да откаже плащане, както на част, така и на цялата финансова помощ при определени условия. Цитираните условия от ищеца – представяне на разписка за действително доставените и/или разпределени количества не са в противоречие с посочените в чл.19, ал.3, т.4 от Наредбата.

В чл.19, ал. 4 от Наредбата /в приложимата редакция/ е посочено, че ДФЗ следва да изплати одобрените суми на заявителя в срок от три месеца от подаване на заявката, извън случаите по чл.18, ал.6, при които срокът се удължава с толкова работни дни, колкото са били нужни за отстраняване на констатираните нередовности и/или непълноти или за извършване на допълнителни проверки. Посочените дейности, допускащи неплащане на помощта в тримесечен срок съответстват на предвидените в чл. 5, § 3 от Регламента предприети административни разследвания, изключващи плащането на помощта в тримесечен срок.

От изложеното следва, че не е налице несъответствие между разпоредбите на чл. 19, ал.3 и ал.4 от Наредбата и разпоредбите на чл. 5, §1 и §3 от Регламента, респ. от ответниците не е съществено нарушение на правна норма от Регламента, предоставяща права на частноправните субекти.

На следващо място следва да се посочи, че Наредба за условията и реда за прилагане на схеми за предоставяне на плодове и зеленчуци и на мляко и млечни продукти в учебните заведения – Схема "Училищен плод" и Схема "Училищно мляко" е приета от Министерския съвет, а не от министъра на финансите и/или министъра на земеделието.

По делото не се установи осъществено от ДФЗ съществено нарушение на правото на ЕС - чл. 5, пар.1, буква „а“ и пар.3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/39 на Комисията от 3 ноември 2016 година. Съгласно нормата на чл. 19, ал. 4 от Наредбата, ДФЗ изплаща одобрените суми на заявителя в срок до 3 месеца от подаване на заявката. В случаите по [чл. 18, ал. 6](#) срокът се удължава с толкова работни дни, колкото са били нужни за отстраняване на констатираните нередовности и/или непълноти, или за извършване на допълнителни проверки. Следователно, изплащането на финансова помощ по схемите е задължително предшествано от произнасяне на ДФЗ с нарочен административен акт по депозираната заявка за плащане, който подлежи на съдебен контрол.

От доказателствата по делото, включително и от приетата съдебно-счетоводна експертиза, се установи по категоричен начин, че по заявката на ищеца е налице произнасяне и извършено частично плащане. Съгласно чл. 5, § 3 от Регламент за изпълнение /ЕС/ 2017/39 на Комисията от 03.11.2016 г. относно правилата за прилагане на Регламент /ЕС/ № 1308/2013 единствената предпоставка, която изключва тримесечния срок за произнасяне, е наличието на административни разследвания, каквито несъмнено са проведени спрямо „Ню Проджектс Консулт“ ЕООД.

Останалите доводи на ищеца за ангажиране отговорността на ДФЗ, касаят законосъобразността на Уведомително писмо изх. № 01-2600/3562/24.06.2021 г., която е предмет на контрол в самостоятелно съдебно производство и не следва да се обсъждат с настоящото решение.

По гореизложените съображения съдът приема, че ответниците не са осъществили нарушение на норма от правото на ЕС, от което следва, че в случая не е налице първата от кумулативно изискуемите предпоставки за реализиране отговорността на държавата по реда на чл. 2в, ал.1, т. 1 ЗОДОВ, което обуславя неоснователност на предявените искове за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди.

Неоснователно е исканета на ищеца за отпарвяне на преюдициално запитване до СЕС. Нормата на чл. 267 от ДФЕС, както и практиката на СЕС, свързват преценката за необходимостта от преюдициално запитване с прякото значение на тълкуването на правото на ЕС при постановяване на съдебно решение по конкретен спор, с който съдът е сезиран. За да възникне необходимост, респективно, за да бъде задължена националната юрисдикция да отправи преюдициално запитване във връзка с приложимостта на правото на ЕС по конкретен спор, следва да е налице съмнение относно приложимостта и действието на общностните норми. Въпросите в случая не

са свързани със съмнения с тълкуването на правото на европейския съюз, а са във връзка с неговото прилагане. Не е налице неяснота кога и от кого е дължимо заплащането на помощта. Първият въпрос е свързан със спор дали ищецът е изпълнил нормативно предвидените критерии за получаване на финансова помощ и дали ответникът - ДФЗ е спазил процедурите и сроковете, като тези въпроси касаят законосъобразността на издаден от фонда административен акт, който е предмет на оспорване в самостоятелно производство. Вторият въпрос е свързан с приложимостта на правото на европейския съюз при колизия с вътрешни правни норми, което не се нуждае от тълкуване. По реда на преюдициалното запитване се иска разрешаване от СЕС на казуса, съобразно установените факти, тоест правоприлагане. Третият въпрос също е безспорен и при доказване на елементите от фактическия състав на отговорността се дължи обезщетение, но в настоящия случай, ищецът не доказва предпоставките за ангажиране на отговорността на ответниците.

На основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ и съобразно изхода на делото в полза на ответниците ДФЗ и Министерство на финансите следва да се присъдят разноски, както следва:

Ищецът следва да бъде осъден да заплати на Държавен фонд Земеделие сума в размер на 6 221,58 лв., представляваща платено адвокатско възнаграждение за процесуално представителство по делото. В полза на Министерство на финансите следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лв., съгласно чл. 37, ал. 1 ЗПП вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Министерство на земеделието не претендира разноски.

Воден от горното Административен съд София – град, I-во отделение, 3 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ исковете, предявени от "Ню Проджектс Консулт" ЕООД, ЕИК[ЕИК], на основание чл. 2в, ал. 2 от ЗОДОВ срещу Министерство на финансите, Министерство на земеделието и Държавен фонд "Земеделие", при условията на кумулативно съединяване, за солидарно заплащане на обезщетение за имуществени вреди в общ размер на 265 464,53 лв., в т.ч. лихви за забава, причинени в резултат на достатъчно съществено нарушение на правото на ЕС, представляващи обезщетение за следните вреди:

1. Имуществени вреди в размер на 131 168,94 лв., изразяващи се в неизплатена финансова помощ за доставка на продукти по схема „Училищен плод“ по заявка за плащане № 05/22/160518/89489 от 08.03.2019г., ведно със законната лихва за времето от 08.06.2019 г. до 01.06.2021 г. в размер на 26 415,97 лв.;

2. Имуществени вреди в размер на 58 651,63 лв., изразяващи се в неизплатена финансова помощ за ДДС на доставени продукти по схема „Училищен плод“ по заявка за плащане № 05/22/160518/89489 от 08.03.2019г., ведно със законната лихва за времето от 08.06.2019 г. до 01.06.2021 г. в размер на 11 811,79 лв.;

3. Имуществени вреди в размер на 31 144,12 лв., изразяващи се в неизплатена финансова помощ за извършени разходи за разпределяне на продуктите по схема „Училищен плод“ и схема „Училищно мляко“ по заявка за плащане № 05/22/160518/89489 от 08.03.2019г., ведно със законната лихва за времето от 08.06.2019 г. до 01.06.2021 г. в размер на 6 272,08 лв.

ОСЪЖДА "Ню Проджектс Консулт" ЕООД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Държавен фонд "Земеделие" сума в размер на 6 221,58 лв. (шест хиляди двеста двадесет и един лв. и петдесет и осем ст.), представляваща, разноси по делото.

ОСЪЖДА "Ню Проджектс Консулт" ЕООД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Министерство на финансите сума в размер на 150 (сто и петдесет) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: